

WOLAŃSKI

EWALUACJA REALIZACJI
KONCEPCJI SMART CITY W
PAŃSTWACH GRUPY
WYSZEHRADZKIEJ

WNIOSKI I REKOMENDACJE

BDG-V.2611.30.2020.AD

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

ID	WNIOSEK	REKOMENDACJA	ODBIORCA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY	PROGRAM OPERACYJNY
1	<p>Poziom strategiczny niewidoczny dla właścicieli i wykonawców</p> <p>Brak holistycznego wsparcia inicjatyw miast inteligentnych</p> <p>Brak jednolitej definicji</p>	Zapewnienie kompleksowego wsparcia	<p>Ministerstwa odpowiedzialne za rozwój regionalny</p> <p>Samorządy miast</p>	<p>Wsparcie Smart City musi obejmować podnoszenie kompetencji w miastach, w tym szkolenia, wizyty studyjne, pilotaże czy zespoły współfinansujące.</p> <p>Wdrożenie rozwiązania mogłoby być wspierane przez specjalną jednostkę odpowiedzialną za Smart City na poziomie krajowym i lokalnym.</p> <p>Należy również wypracować standardy cyfrowych usług publicznych i dostarczania rozwiązań Smart City.</p>	IV kwartał 2023 r	Horyzontalna strategiczna	System realizacji Polityki Spójności	Więcej niż jeden program operacyjny
2	<p>Specyfika projektów inteligentnych miast</p> <p>Logiczne, ale nie nowatorskie i innowacyjne</p>	Bardziej elastyczne finansowanie	<p>Ministerstwa odpowiedzialne za rozwój regionalny</p> <p>Samorządy miast</p>	<p>Lokalną podaż inteligentnych rozwiązań mogą rozwijać fundusze inwestycyjne, akceleratorzy czy inkubatory, ale także odpowiednia skala zamówień publicznych.</p> <p>Ponieważ są to często projekty o wysokim ryzyku, wymagają bardziej elastycznych środków finansowania, takich jak prowadzenie pilotaży, realizacja projektów przez partnerstwa miast, a nawet wejścia kapitałowe.</p> <p>Można to osiągnąć np. poprzez dedykowany instrument finansowy, który finansowałby i koordynowałby współpracę deweloperów z miastami w fazie pilotażowej nowych rozwiązań.</p>	IV kwartał 2023 r	Horyzontalna strategiczna	System realizacji Polityki Spójności	Więcej niż jeden program operacyjny

EWALUACJA REALIZACJI KONCEPCJI SMART CITY W PAŃSTWACH GRUPY WYSZEHRADZKIEJ

ID	WNIOSEK	REKOMENDACJA	ODBIORCA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY	PROGRAM OPERACYJNY
3	Specyfika projektów inteligentnych miast	Wyrównanie dystrybucji środków	Ministerstwa odpowiedzialne za rozwój regionalny Samorządy miast	<p>Wsparcie powinno być skierowane zarówno do metropolii, jak i małych lub średnich miast. Jednak działania w obu obszarach powinny być inne.</p> <p>Obszary dużych miast mogą obsługiwać proste projekty Smart City, dlatego dla nich należy dodatkowo wspierać innowacyjne inicjatywy generujące nowe rozwiązania. Można to zapewnić poprzez pracę sieciową, wymianę know-how lub outsourcing niektórych zadań.</p> <p>W przypadku małych lub średnich miast wsparcie powinno koncentrować się na wdrożeniu już znanych rozwiązań, które zostały z powodzeniem wdrożone w innych obszarach. Mniejsze organy powinny również współpracować ze sobą i tworzyć wspólne centra kompetencji w celu osiągnięcia odpowiedniej skali krytycznej.</p>	IV kwartał 2023 r	Horyzontalna strategiczna	System realizacji Polityki Spójności	Więcej niż jeden program operacyjny
4	Regulacje prawne stanowią barierę	Konieczna jest elastyczność regulacji prawnych	Ministerstwa odpowiedzialne za rozwój regionalny	Istnieje konieczność przeprowadzenia oddzielnego benchmarkingu z najlepszymi krajami na świecie w przypadku wdrożenia koncepcji Smart City, szczególnie w zakresie elastyczności dla wdrożenia nowego rozwiązania.	IV kwartał 2023 r	Horyzontalna strategiczna	System realizacji Polityki Spójności	Więcej niż jeden program operacyjny
5	Specyfika projektów inteligentnych miast Regulacje prawne stanowią barierę	Dalsze testy porównawcze ze światowymi liderami	Ministerstwa odpowiedzialne za rozwój regionalny	Można zbadać systemy prawne i organizacyjne liderów Smart City takich jak Singapur, Korea Południowa, Finlandia czy Szwajcaria i porównać je z rozwiązaniami grupy V4 w celu znalezienia dalszych rekomendacji operacyjnych.	IV kwartał 2023 r	Horyzontalna strategiczna	System realizacji Polityki Spójności	Więcej niż jeden program operacyjny

ID	WNIOSEK	REKOMENDACJA	ODBIORCA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY	PROGRAM OPERACYJNY
6	<p>Specyfika projektów inteligentnych miast</p> <p>Logiczne, ale nie nowatorskie i innowacyjne</p> <p>Brak holistycznego wsparcia inicjatyw inteligentnych miast</p>	Propozycja narzędzi wsparcia	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej RP	Zgodnie z Załącznikiem VIII załączonym do Raportu końcowego z ewaluacji.	IV kwartał 2023 r	Horyzontalna operacyjna	System realizacji Polityki Spójności	Więcej niż jeden program operacyjny
7	Technologia jak klocki Lego	Bardziej zrównoważone projekty dzięki lepszej interoperacyjności	Samorządy miast	Cyfrowe rozwiązanie dobrze współgra z innymi systemami i w idealnej sytuacji jest zbudowane na strukturze modułowej, która umożliwia wymianę starych lub nieelastycznych modułów na bardziej funkcjonalne.	IV kwartał 2023 r	Pozasystemowa	Społeczeństwo informacyjne	Nie dotyczy
8	<p>Specyfika projektów inteligentnych miast</p> <p>Technologia jak klocki Lego</p>	Dzielenie projektów na mniejsze bloki/moduły/fazy	Samorządy miast	Zaleca się dzielenie projektów na mniejsze bloki/moduły/fazy ze względu na szybki rozwój technologii. Każdy moduł powinien być łatwo zastąpiony nowymi rozwiązaniami, dlatego standardy powinny być sprecyzowane i dostarczone przez wykonawców.	IV kwartał 2023 r	Pozasystemowa	Społeczeństwo informacyjne	Nie dotyczy

EWALUACJA REALIZACJI KONCEPCJI SMART CITY W PAŃSTWACH GRUPY WYSZEHRADZKIEJ

ID	WNIOSEK	REKOMENDACJA	ODBIORCA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY	PROGRAM OPERACYJNY
9	<p>Specyfika projektów inteligentnych miast</p> <p>Rodzaje projektów: zwiadowcy kontra nurt główny</p>	Wdrażanie przez eksperymenty, ciągłe doskonalenie i ścisłą współpracę z dostawcami	Samorzady miast	Nowe wdrożenia powinny być prowadzone w formie pilotażu, partnerstwa lub dialogu technicznego. Projekty nigdy nie powinny być zamykane, ale stale ulepszone również poprzez opcje, zamówienia uzupełniające i umowę ramową. Dobrą praktyką są również spółki celowe i wspólny rozwój z prywatnymi wykonawcami.	IV kwartał 2023 r	Pozasystemowa	Społeczeństwo informacyjne	Nie dotyczy
10	Konfiguracje prowadzące do ekosystemu	Poprawa użyteczności i przyjazności rozwiązań technologicznych	Samorzady miast	<p>Przy wdrażaniu rozwiązań technologicznych warto przyjąć podejście ewolucyjne polegające na testowaniu i opracowywaniu nowych rozwiązań np. wersji oprogramowania na niewielkiej grupie użytkowników, a następnie ustalaniu projektu i sukcesywnej jego rozbudowie na większą skalę.</p> <p>Każdy innowacyjny projekt powinien być realizowany w 3 etapach:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaprojektowanie i przetestowanie rozwiązania prototypowego, eksperymentalne testowanie i ulepszanie rozwiązania, wdrożenie i rozwój rozwiązania. <p>Warto zaangażować programistów, ekspertów technologicznych, projektantów i badaczy UX, którzy zwrócą szczególną uwagę na użyteczność i przyjazność różnych interfejsów.</p>	IV kwartał 2023 r	Pozasystemowa	Społeczeństwo informacyjne	Nie dotyczy

ID	WNIOSEK	REKOMENDACJA	ODBIORCA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY	PROGRAM OPERACYJNY
11	Konfiguracje prowadzące do ekosystemu	Zaangażowanie różnych grup interesariuszy	Samorządy miast	<p><u>Decydenci</u></p> <p>Proponujemy, aby przedstawiciele kierownictwa instytucji pełnili rolę mecenasów projektów technologicznych; warto, aby byli oni włączani przez zespół merytoryczny w kluczowych momentach realizacji projektu, takich jak inauguracja, podejmowanie krytycznych decyzji, eliminacja barier zarządczych, awans.</p> <p><u>Użytkownicy</u></p> <p>Użytkownicy powinni być zaangażowani w każdy projekt technologiczny na trzech etapach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku projektu rekomendowane jest włączenie użytkowników już na etapie projektowania koncepcji rozwiązania, weryfikacji i konsultowania adekwatności rozwiązań pod kątem potrzeb, oczekiwań i potencjału potencjalnych użytkowników; • na etapie pilotażu prototypów technologicznych rozwiązań, gdzie użytkownicy testują rozwiązania i przekazują niezbędną informację zwrotną w celu ulepszenia rozwiązań i przygotowania ich do wdrożenia; • na etapie wdrożenia warto zapewnić help desk ułatwiający komunikację z użytkownikami. <p>Na etapie projektowania i pilotażu należy rozsądnie ocenić zaangażowanie uczestników projektu.</p>	IV kwartał 2023 r	Pozasystemowa	Społeczeństwo informacyjne	Nie dotyczy

EWALUACJA REALIZACJI KONCEPCJI SMART CITY W PAŃSTWACH
GRUPY WYSZEHRADZKIEJ

ID	WNIOSEK	REKOMENDACJA	ODBIORCA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	KLASA REKOMENDACJI	OBSZAR TEMATYCZNY	PROGRAM OPERACYJNY
12	<p>Specyfika projektów inteligentnych miast</p> <p>Konfiguracje prowadzące do ekosystemu</p>	<p>Poprawa kompetencji urzędów do realizacji projektów technologicznych</p>	<p>Ministerstwa odpowiedzialne za rozwój regionalny</p> <p>Samorządy miast</p>	<p>Rekomendujemy dwa rodzaje działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> realizacja projektów doradczych i szkoleniowych w trybie uczenia się przez działanie (gov-tech lub gov-lab) poprzez realizację projektu technologicznego od zidentyfikowania problemu do planowania i realizacji projektów. Przyczynia się do podniesienia kompetencji urzędników, opracowania ścieżki realizacji projektów Tech oraz wykorzystania procedur dialogu technicznego w zakupach technologii; W proces szkoleniowo-doradczy, oprócz pracowników działów digitalizacji, powinni być zaangażowani również pracownicy innych jednostek, aby szerzyć wiedzę o zastosowaniu technologii w całej organizacji, a nie tylko w jednym zespole. Takie podejście pomaga przezwyciężyć opór przed nowym, nowoczesnym sposobem wykonywania zadań normatywnych. Ta obawa pojawiła się w projekcie iVoting wśród urzędników, którzy muszą nauczyć się nowego podejścia do konsultacji. <p>Warto dopuścić możliwość sfinansowania kosztów doradców technicznych – informatyków współpracujących z urzędami przy wdrażaniu e-usług.</p>	IV kwartał 2023 r	Pozasystemowa	System realizacji Polityki Spójności	Więcej niż jeden program operacyjny

Instytucja zlecająca badania: Krajowa Jednostka Ewaluacji.